

**AZ ÉRMELLÉKI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE**

1905. ÉVI ÁPRILIS HÓ 27-ÉN

SZÉKELYHIDON TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

DEBRECZEN,
HOFFMANN ÉS KRONOVITZ KÖNYVNYOMDAJA

1905.

**AZ ÉRMELLÉKI
EV. REF. EGYHÁZMEGYE**

1905. ÉVI ÁPRILIS HÓ 27-ÉN

SZÉKELYHIDON TARTOTT

RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

DEBRECZEN,
HOFFMANN ÉS KRONOVITZ KÖNYVNYOMDÁJA

1905.

Az
érmelléki ev. reform. egyházmegye

1905. évi Április hó 27-én

Székelyhidon tartott rendes közgyűlésének

jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Nagy István esperes és *Zsigó Endre* egyhm. gondnok
kettős elnöklete mellett

a) *Tanácsbírák:*

Egyházi részről:

Vecsey Sándor
Szathmári Sándor
Marjai Péter
Bányai László
Fazekas Imre főjegyző is.
Végh József jegyző.

Világi részről:

Fényes Endre
Drávetzky Béla
Fráter Zoltán
Konrád László
Dobozy Kálmán
Dr. Babós János v. főjegyző.
Kovács András v. jegyző
Magyary Miklós e. m. ügyész.

b) *As egyházak képviselőiben:*

Albis: Kalas István lelkész, Pál József presb.
Álmosd: Könyves Tóth Sámuel l., Fráter Zoltán
főgondnok, Nagy József g., Bihari József pr.
Alsó-Ábrány: K. Szabó József l., Adorján Sándor g.
Apát-Keresztur: Koncz János g.

- 5 Asszonyvására: Vecsey Sándor lelkész.
 Bagamér: Bányai László lelkész, Silye Dániel gond.
 Bályok: Molnár Mihály lelkész, Kovács András pr.
 Szabó András g.
 Bogyoszló: Bánya Imre gond.
 B.-Diószeg: Papp Gusztáv l., Domokos István gond.
- 10 B.-Félegyháza: Végh Lajos l., Kozma Imre g.
 Csokaly: Simon Elek l., Csengeri Bénéiamin g.
 Ér-Adony: Jakab József lelkész.
 Ér-Keserü: Fazekas Imre l., Kis Lajos g.
 Ér-Köbölkút:
- 15 Ér-Mihályfalva: Szathmári Sándor l., Dobozy Kálmán,
 Konrád László pr.
 Ér-Olaszi:
 Ér-Semjén: Végh József l., Béres Sándor g.
 Ér-Tarcsa: Molnár József l., Lakatos Lajos g.
 Felső-Abrány: Debreczeni László l., Adorján Sándor g.
- 20 G.-Petri:
 H.-K.-Szent-Miklós: ifj. Szabó József l., Gazsi Bénéiamin g.
 H.-K.-Szent-Imre: Nagy István l.
 Kakad: Csontos László l., Nagy József g.
 Kéz:
- 25 Kis-Kereki: Lengyel Pál lelkész.
 Kóly: Szentkirályi Károly l., Füzeséry Kálmán fg.
 Margitta: Balogh Ferencz l., Ungvári Lajos fg.
 Micske: Rác Lajos l., Buda Sándor g.
 M.-Petri:
- 30 Nagy-Léta: Marjai Péter l., Pongor Sándor g.
 Ottomány: Szabó Mihály lelkész.
 Piskólt: Ablonczy József l., Pápai Károly gondnok,
 Erdei Gábor t. k.
 Poklostelek: Kiss Sándor l., Buda Mihály g.
 Szalacs: György József gondnok.
- 35 Székelyhid: id. Szabó József l., Dr. Babós János,
 Magyar Miklós pr.
 Szentjobb: Bán Sándor lelkész.
 Széplak: Kocsis József t. k.
 Tóti: Sipos János l., Fazekas Imre g., Jég Imre, Jég József, Sólyom Károly, Veress Dániel, id. Kállai

Lajos, Ecsedi Károly, Tolvaj Sámuel, Buzás Ferencz pr., Pető József, ifj. Kállai Lajos.

Uj-Léta: Nagy Elek lelkész.

40 Vajda: Magyar Gábor l., Kalmár Bénéámin g.

c) *A tanítói kar részéről:*

Molnár Antal tanító egyleti jegyző, mint a tanítói kar képviselője és számos tanító.

1. sz. Nagy István esperes, egyházi elnök. Istenhez emelt buzgó ima után, szívélyesen üdvözölvén a megjelenteket:

a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. sz. A közgyűlés megnyitása után a jelenlevők számláltattak össze az elől feltüntetett eredménnyel. E szerint jelen volt az elnökségen kívül: az egyházi és világi tanácsbírák teljes számmal, 2 egyházi és 2 világi jegyző, valamint az egyházmegyei ügyész, vagyis az egész tisztikar — teljes számban. 39 anyaegyház közül lelkésze és gondnoka, illetve megbízottja által képviselve volt 24 egyház; csak lelkésze által volt képviselve 7 egyház, csak gondnoka, illetve megbízottja által 4 egyház, egyáltalán nem képviseltette magát 4 egyház és egyházmegyénk egyetlen leányegyháza M.-Petri.

A meg nem jelent lelkészek s képviselőt nem küldött egyházak elmaradásokat és annak okát esperesi hivatalnál bejelentvén, távol maradások igazoltnak tekintett.

3. sz. Esperes beterjeszti az 1904. szept. hó 15-én tartott közgyűlés óta elnökileg végzett ügyekre vonatkozó jelentését, a következőkben:

Esperesi jelentés

az 1904. év utolsó és az 1905. év első negyedében tett elnöki intézkedésekről.

Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei közgyűlés!

Mielőtt szokott évi jelentésemet az általam elnökileg intézett ügyekről elősorolnám, emlékezzünk meg a leg-

közelebb elhunytakról és vegyünk részt mi is, a békésbányai, bihari, debreczeni, heves-nagykunsági és nagybányai testvér egyházmegyék bánatában, midőn Dr. Hajnal István, Nadányi Miklós, Horthy István, Ritók Zsigmond gondnokok, Bencsik István és Dorogi Lajos esperesek és a nagy jótékonyságu Hegyi Mihályné urnő elhunytát gyászolják.

Mult évi szept. 30-án 1530 korona rendes államszegélyből, gyámoldánkknak 1070, Bán Sándor, Csuka Ferencz és K. Szabó József lelkészeknek 80 – 80, a mónuspetri és kólyi egyházaknak 110—110 koronát küldtem és nyugtáikat felterjesztettem.

Ugyanekkor az országos gyámsegély 3-ik negyedéből: Nagytiszteletü Szikszay Józsefné, Fazekas Mihályné, Bajza Antalné, Thamási Lajosné özvegyeknek egyenként 125, Thamási Lajos és Géza árváknak 50 koronát küldtem.

Szept. 21. A tüzbiztosítási 75 kor. 80 fill. osztalékot illetékes pénztárunkba beadtam.

Szept. 23. Tiszteletes Elek Sándor atyánkfiát Mihályfalvára segédlelkészül fölhatalmaztam.

Okt. 24. Az érolaszi egyháznak 2000 korona tökesegélyt kézbesitettem.

Okt. 26. A vedres-ábrányi egyháznak 4000 korona tökesegélyt, Székelyhidon átadtam.

Decz. 16. Az éradonyi egyháznak 6000 korona tökesegélyt a székelyhidi takarékpénztárba elhelyeztem.

Decz. 20. Kalas István lelkész, Szebeni József és Kiss Sándor tanító uraknak 96 korona rendkívüli államszegélyt kiutaltam.

Fentebb említett lelkészi özvegyek és árvák részére 550 korona gyámsegélyt küldtem.

Decz. 31. A báró Baldácsi-alap 90 kor. 80 fill. osztalékát a gyámpénztárba beadtam.

1905. január 3-án Érolaszi, Kóly és Vedres-ábrányi egyházaknak 100—100, a kéczi és mónuspetri egyházaknak pedig 150—150, összesen 600 korona ref. segélyegyleti segélyt küldtem.

Január 6. Gyám- és nyugdíjintézetünk kezelő választmányára a szavazatokat elrendeltem, azokat felbon-tattam és a felvett jegyzőkönyveket tisztelettel mellékelem.

Az egyházkerületi egyházi főjegyzőre a szavazatot két ízben elrendeltem és felterjesztettem.

A zsinati jegyzőkönyvet és a lelkészi nyugdíjintézet-ről való jelentést az egyházaknak megküldtem.

Márczius 3-án. Az értarcsai ügy újabb megvizsgálására, nagytiszteletű Bányai László és tekintetes Dobozi Kálmán tanácsbíró urakat felkértem.

Az őszi közgyűlés által elrendelt s főjegyző által elkészített köszönő iratot Kövessi Ferencz urnak, az érolaszi lelkészi hivatal útján megküldöttem.

Fentebb megnevezett lelkészi özvegyeink és árváink részére, az 550 korona országos gyámsegélyt szokott módon megküldtem.

A főtiszteletű püspöki hivataltól érkezett és a Tóti lelkész ellen beadott panasz folytán a béke helyreállítása végett, tiszteletes Molnár Mihály dékán és tekintetes Kovács András egyházmegyei jegyző urakat felkértem.

A bályoki és ujlétai lelkészek ellen beadott panaszokat, az azokra adott védelemmel együtt, az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszttem.

A hozzám érkezett felsőbb intézkedéseket, az egyházakkal közöltem, a törlési engedélyeket megerősítettem, a betervezett hátrányok behajtását illetékes helyeken kérelmeztem.

Mindenhai tisztelettel vagyok, intézkedéseim tudomásul vételét kérve

H.-K..Szentimrén, ápril 22. 1905.

A Nagytiszteletű és Tekintetes Közgyűlésnek

alázatos szolgája

Nagy István,

esperes.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s az abban foglalt elnöki intézkedéseket helybenhagyja és megerősíti.

4. sz. Esperesi jelentésből a legösszintébb részvét igaz érzetével vesz tudomást hivatalosan is egyházmegyei közgyűlésünk azon súlyos és sokszoros veszteségről, mely magyar ev. ref. egyházunk egyetemét a közelmúlt időkben, egyházi életünk kitünőségeinek, jelesül:

Dr. Hajnal István békés-bánáti,
 Nadányi Miklós debreczeni,
 Horthy István heves-nagy-kunsági,
 Ritoók Zsigmond bihari egyh. megyei gondnokok,
 Bencsik István nagybányai,
 Dorogi Lajos heves-nagykunsági esperesek és
 özv. Hegyi Mihályné urnőnek e kifogyhatatlan jóté-
 konyságu kálvinista asszonynak halálában érte s midőn
 ev. ref. egyházunk ezen kimagasló alakjainak, kik külön-
 böző téren ugyan, de egyenlő hűséggel és áldozatkész-
 séggel munkálkodtak magyar prot. egyházunk felvirágoz-
 tatásán :

Nevét és emlékét jegyzőkönyvének lapjain
 megörökíteni határozza, egyszersmind megbizza
 esperest és főjegyzőt, miszerint a veszteségek
 által közvetlenül érintett egyházmegyék elnök-
 ségéhez intézendő részvétiratban fejezzék ki egy-
 házmegyénk részvevő érzelmeit.

5.sz. Olvastatott Főtiszteletü Püspök urnak 4073—1904.
 sz. leirata, melyben egyházkerületünk 261—1904. sz. ha-
 tározatához képest arra hívja fel az egyházmegyéket, mi-
 szerint adjanak indokolt véleményt arra nézve, hogy a
 tanítói díjlevelek újabb értékelését szükségesnek tartják-e?

Egyházmegyei közgyűlésünk a tanítói díj-
 levelek újabb értékelését feltétlenül szükséges-
 nek tartja, nemcsak azért, mert az 1893. évi
 becslés alkalmával a természetbeli járandóságok
 és szolgálmányok tulmagasra voltak értékelve,
 hanem azért is, mert 1893. — tehát 12 év óta
 a tanítói díjlevelekben főleg olyan egyházakban,
 hol a tanítói fizetés nincs fixirozva — igen
 nagy változások állhattak, sőt állottak is elő. A
 tanítói díjlevelek revisiójával szoros kapcsolatban
 levőnek, sőt mellözhetetlennek tartja közgyűlé-
 sünk a kántori jövedelemnek, a tanítói jövede-
 lemtől való határozott elválasztását és pedig oiy
 módon, a mint azt az 1891. évi 43. t.-cz. 4.
 §-a rendeli s az annak alapján 29751—1893.
 sz. a. kiadott közoktatási miniszteri rendelet ér-
 telmében, a közigazgatási hatóság 1893. évben

el is választotta; vagyis az 1893. évi 26. t.-cz. 8. §-ának hatályon kívül helyezésével, az 1891. évi 43. t.-cz. 4. §-a, illetve az 1868. 38. t.-cz. 141. §. értelmében a kántori jövedelem mellékkeresetnek minősítettvén, a kántor-tanítói összes jövedelemből annak levonásával fenmaradó összeg vétessék tanítói jövedelemnek s egészítsessék ki az állam által a minimumig.

6. sz. Olvastatott Főtiszteletü Püspök urnak 1013—1905. sz. leirata, melyben esperes ur utján felhívja az egyházmegye lelkészeit, miszerint a f. évi május 21-én, vagy valamely közel eső vasárnapon tartandó isteni tisztelet alkalmával, emlékezzenek meg a nagy skót reformátorról Knox Jánosról, kinek négyszázados születési évfordulóját ünnepli a skót szabad egyház.

A felhívás egyházmegyénk lelkészeinek figyelmébe ajánltatik.

7. sz. Egyházkerületi képviselőkül egy évi megbizatással

Közgyűlés megválasztja, rendes tagokul: Marjai Péter egyházi, Fényes Endre világi tanácsbírákat; póttagokul: Fráter Zoltán v. tanácsbíró és Végh József egyházi jegyzőt.

8. sz. Az egyházmegyei időszakai tanács az 1905. évre, következőleg alakittatik meg:

Rendes tagok: Szathmári Sándor, Bányai László egyházi, Fráter Zoltán világi; póttagok: Vecsey Sándor egyházi, Fényes Endre és Dravetzky Béla világi tanácsbírák.

9. sz. Az egyházmegyei gyámintézet közgyűlése jelentí, miszerint a gyámintézet kezelő választmányának tagjaiul 3 évi megbizatással megválasztattak a következők:

Elnök: Vecsey Sándor.

Úlnökök: Szathmári Sándor,
Bányai László.

Jegyző: Fazekas Imre.

Ügyész: Konrád László.

Pénztárnok: Végh József.

Tudomásul vétetik.

10. sz. Egyházmegyei lelkészi gyámintézet közgyűlése jelenti, miszerint Szathmári Sándor gyámintézeti pénztárnok 1904. évi számadása, ugy kezelő választmány, mint közgyűlés által megvizsgáltván, minden tételeiben nyugtákkal és ellen-nyugtákkal igazoltnak s kifogástalan pontossággal vezetettnek találtatott s részére a felmentvény a szokásos fentartások mellett megadatott.

Egyházmegyei közgyűlés, a Szathmári Sándor gyámintézeti pénztárnok részére megadott felmentvényt tudomásul veszi s a beterjesztett számadás főbb tételeit feltüntető kimutatást jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

Az 1904. évi számadás főbb összegekben.

I. Bevétel:

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Az 1903-ik évi zárlat szerinti összeg		76748.70		
2. Kötvény kamat az 1904. évre kivetve		6038.89		
3. Kötvény késedelmi kamat		167.60		
4. Évjáradék kamat		34.24		
5. Az 1904. évi évjáradék		60.—		
6. Államsegély az 1904. évben		1070.—		
7. Lelkészi nyugdíj alapra:				
Babós János		8.—		
Fráter Zoltán		8.—		
Dobozy Kálmán		4.—		
Konrád László		4.—		
Magyari Miklós		8.—		
Drávetzky Béla		4.—		
Fényes Endre		4.—		
8. Országos gyámilletékbe több lelkész fizetett		365.74		
9. Az 1904-ik évben kiadott kölcsön után kötvény bevétel		4300.—		
10. Az érmihályfalvai takarékbaba betett összeg után betétkönyv		6693.96		
11. Az érmihályfalvai kereskedelmi bankba tett összeg után betétkönyv		274.53		
Összes bevétel:	95793.66		95793.66	

II. Kiadás:

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Gyám díjasoknak fizettetett	4852.	—		
2. Kezelési iroda- és bélyeg- kötség	1037.	08		
3. Országos lelkészi gyáminté- zetnek	1747.	94		
4. Az érmihályfalvai takarékbá- tettetett	6693.	96		
5. Az érmihályfalvai kereskedelmi bankba lelkészi nyugdíjalpra betéttett	274.	53		
6. Kötvényre kölcsön adatott	4300.	—		
7. Leiratott a kötvényből	67.	04		
Összes kiadás:	18972.	55	18972.	55
1904. évi decz. 9-iki zárlat:			76821.	11

III. Vagyonkimutatás 1904. decz. 9-én.

A tétel megnevezése:

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Kötvény kölcsön tőke	65460.	52		
2. Régi kamat hátrány	2718.	24		
3. Kamat az 1904. évről fenn- maradva	1714.	74		
4. Késedelmi kamat 1904. évről fennmaradva	102.	94		
5. Érmihályfalvai takarékbá- tét	4590.	52		
6. Érmihályfalvai keresk. bank betét	529.	43	75116.	39
7. Évjáradék hátrány	1592.	69	1592.	69
8. Készpénz	112.	03	112.	03
Összes vagyon 1904. decz. 9-én:	76821.	11	76821.	11
Az 1904. decz. 12-én tartott ke- zelő-választmányi gyűlésen, a fenti zárlat szerinti összegből töröltetett:				
A) 80 fksz. Kalmár Imre tarto- zásából	171.	58		
93. fksz. Komán Jánosné tar- tozásából	242.	—		

	kor.	fill.	kor.	fill.
108. fksz. Lakatos János tartozásából		91.02		504.60
B) Évjáradékból:				
Aranyi György		784.88		
ifj. Sz. Szabó József		185.86		
Molnár Mihály		54.—		1024.74
Összesen:		<u>1529.34</u>		<u>1529.34</u>
s így lesz az összes vagyon 1904. decz. 12-én				75291.77

Jegyzet: A letörölt 1529 K. 34 fillérből

1. Tőke tartozás volt 360 K. — fill.
 2. Kamat hátrány 144 „ 60 „
 3. Évjáradék hátrány 1024 „ 74 „
-
- 1529 K. 34 fill.

Költség előirányzat az 1905. évre.

I. B E V É T E L.

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Az 1904. évi zárlat szerinti főösszeg		75291.77		
2. 65100.52 K. 1905. évi 8% kamata		5208.—		
3. 4590 K. takarékbetét 4% kamata		183.62		
4. 529 K. 43 f. keresk. betét 4% kamata		21.17		
5. Államsegély 1905. évre		1070.—		
6. Baldácsi alap 1904. és 1905. évről		180.—		
Összes bevétel:		<u>81954.56</u>		

II. K I A D Á S.

	kor.	fill.	kor.	fill.
Gyám díjasoknak és pedig:				
1. Szőke Jánosné		540.—		
2. Fazekas Mihályné		540.—		
3. Szikszay Józsefné		520.—		

	kor.	fill.	kor.	fill.
4. Szikszay Dezső végkielégítés 1904. jul. 5-ig		20.—		
5. Ember Józsefné		400.—		
6. Nagy Péterné		400.—		
7. Béressy Dánielné		400.—		
8. Lipcsei Pálné		300.—		
9. Bajza Antalné		540.—		
10. Tatai Krisztina		134.—		
11. Simon Emma		134.—		
12. Kovács Józsefné		134.—		
13. Thamássy Lajosné		540.—	4602.—	
14. Orsz. gyámintézetbe fizetendő		977.20		
15. „ 15 nem részvényes lelkész per 27 K.		405.—		
16. Lelkeszi nyugdíjalpra fizetendő		100.—	1482.20	
17. Kezelési költség:				
„ „ Pénztárnok díja		752.91		
18. „ „ 3 ülnök díja .		90.—		
19. „ „ Jegyző díja . .		50.—		
20. „ „ Ügyvéd díja .		100.—		
21. Iroda átalány		20.—		
22. Nyomtatvány és bélyeg . .		30.—	1042.91	
Összes kiadás:		<u>7127.11</u>		

Az 1905. évi előirányzott bevétel	81954.56
Az 1905. évi előirányzott kiadás	<u>7127.11</u>
Előirányzott zárlat:	74827.45

Összehasonlítás az előző évi zárlattal:

1904. decz. 12-iki zárlat . .	75291.77
1905. évi előirányzott zárlat .	<u>74827.45</u>
Mutatkozó fogyás:	464.32

11. sz. Olvastatott egyházmegyei számvevőszéki elnök Dr. Babós János ur jelentés, az egyházak 1904. évi számadásairól s a jelentéssel kapcsolatos indítványok — a mint következik:

Nagytiszteletü és tekintetes Egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházmegyei számvevőszék, a f. évben tartott ülésén, Bányay László egyházmegyei számvevő jelentéséből arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy egyes egyházak úgy a köz-alapi, mint a házi segély pénztárnak nagy mennyiségű régi hátralékkal tartoznak; oly annyira, hogy ha ennek behajtása iránt szigorú intézkedés nem történik, akkor a felszaporodott adósságok terhe alatt egyes egyházak összeroskadnak. Nevezetesen az egyházi közalapi pénztárnál régi hátrány 1190 kor. 30 fill., az 1904-ik évről hátralékos tartozás 1225 kor. 20 fillér, tehát összesen 2415 kor. 50 fill. hátralék áll fen; a házi segély pénztárnál hasonló viszonyok vannak.

Az országos lelkészi özvegyi gyámintézetnek a számadások szerint Aranyi György bogyoszlói lelkész 317 kor. 77 fillérrel, Szabó József szentmiklósi lelkész 304 kor. 84 fillérrel, Csontos László Kakadi lelkész 212 kor. 12 fillérrel adósa.

Az elősorolt hátrányokra nézve azt a javaslatot teszi a számvevőszék, utasítsa a nagytiszteletü és tekintetes egyházmegyei közgyűlés Vecsey Sándor és Végh József pénztárnok urakat, hogy a hátránykimutatást a számvevőszéki elnökhöz azonnal küldjék be ez pedig azt az ügyésznek behajtás végett azonnal adja át.

Az egyes egyházak számadásaikat — néhány kivétellel rendesen beküldötték a számvevőszékhez és azokat a számvevőszék — eltekintve egyes jelentéktelenebb szabálytalanságoktól, rendben találta.

Vannak azonban egyes egyházközségek, a melyek számadási kötelezettségüket nem teljesítik. Nevezetesen Bogyoszló község három év óta sem számadást, sem költség előirányzatot nem küldött a számvevőszékhez; a margittai és értarcsai egyház községek az 1904. évről, a hegyközszentimrei egyház község pedig két évről tartozik számadással. Ezekre nézve azt a javaslatot teszi a számvevőszék, hogy a bogyoszlói lelkész és gondnok ellen a hanyagság miatt fegyelmi eljárás indíttassék, a margittai, értarcsai és hegyközszentimrei lelkészek és gondnokok pedig utasíttassanak, hogy hátralékos számadásaikat fegyelmi eljárás terhe alatt a f. évi június hó 1. napjáig a köri számvevőkhöz küldjék be.

A felső-ábrányi egyházközség az 1904. évi számadását beküldötte ugyan, de az rendellen volt; a hiányok pótlására a számvevőszék az utasítást megadta. Erre nézve indítványozza a számvevőszék: utasítsák a felső-ábrányi egyház község, hogy számadását a számvevőszék utasítása értelmében szabályszerűen készítse el és azt a canonica visitatio elé terjeszse, — a canonica visitatio pedig kéressék fel annak mngvizsgálására.

A számadásokból kitűnőleg az asszonyvásári egyház községnél 1513 kor. 36 fill. földhaszonbér követelés van hátralékban, — Bályokon pedig az egyes egyház tagok az egyház községnek tetemes adó hátralékkal tartoznak. Ezekre nézve indítványozza a számvevőszék, hogy az asszonyvásári egyház gondnok a földhaszonbérnek, a bályoki presbyterium pedig az adóhátraléknak a f. évi november 1-ig való behajtására fegyelmi eljárás terhe alatt utasítsák.

Tisztelettel

Dr. Babos János,
számvevőszéki elnök.

Közgyűlés a jelentést általánosságban tudomásul veszi s az abban foglalt indítványok alapján a következő határozatokat hozza:

a) A közalapi és házi segély pénztári hátrányokra nézve, utasítja Vecsey Sándor egyházmegyei pénztárnokot, miszerint a nagyobb mérvben hátrányos egyházak tartozásainak kimutatását mielőbb tegye át a számvevőszéki elnökhöz, ki azt behajtás végett egyházmegyei ügyésznek azonnal adja át.

b) Az országos gyámintézetbe nagyobb hátránnyal tartozó lelkészek hátránykimutatását Végh József gyámintézeti pénztárnok mielőbb tegye át számvevőszéki elnökhöz, az ügyész által leendő — pereltetés végett.

c) A bogyoszlai egyház három év óta sem számadást, sem költségvetést nem terjesztvén be, közgyűlés lelkész és gondnok ellen a fegyelmi eljárás megindítását elrendeli, s annak fogantatásával nt. esperes urat megbizza.

d) A margittai, értarcsai és hegyközszentimrei lelkészek és gondnokok utasítatnak, hogy hátralékos számadásaikat f. évi június 1-ig fegyelmi eljárás terhe alatt köri számvevőkhöz küldjék be.

e) A felső ábrányi egyház lelkésze és gondnoka utasítatik miszerint a számadásban talált hiányokat pótolja és azt szabályszerűen elkészítve, megvizsgálás végett terjessze a Canonica visitáció elé.

f) Az asszonyvásári gondnok utasítatik miszerint 1513 kor. 36 fillér földhaszonbér hátrányt f. évi november 1-ig fegyelmi vizsgálat terhe alatt, per útján is hajtsa be.

g) A bályoki egyház gondnoka és presbyteriuma utasítatnak, hogy az egyes egyháztagnoknál kint levő tetemes egyházi adó hátralékot f. évi november 1-ig fegyelmi eljárás terhe alatt, mulhatatlanul hajtassák be.

12. sz. A kólyi egyháztanács beterjeszti jelentését a Fodor Zsigmond-féle alapítványról.

A jelentés szerint az alapítványi tőke a székelyhidi takarékpénztárba van elhelyezve s az 1905. év jan. 1-én a 238. számú betét könyvön: 5346 kor. 57 fill. a 2015. számú betét könyvön pedig: 5313 kor. 60 fill. és így összesen: 10660 kor. 17 fillért tesz az alapítvány összege.

Tudomásul vétetik.

13. sz. Tanító egyesület gyámintézeti pénztárnoka beterjeszti számadását a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi minisztériumtól az érmelléki ev. ref. egyházmegyei tanítói gyámolda részére adományozott 1000 koronáról, valamint a néhai Papp Gábor esperes által ugyan e célra adományozott 400 koronáról. A kegyadományok kamatai nyugalmazott tanítók és özvegy tanítónék segélyezésére fordítottak.

Tudomásul vétetik.

14. sz. Olvastatott a csokalyi egyháztanács kérvénye, melyben azt kéri, hogy engedjék meg, miszerint a Gulácsi Sándor ur által az egyház részére toronyóra ala-

pul adományozott 600 koronát, melyből adományozó 500 koronát az egyház pénztárába már be is fizetett — az adományozó óhajtásának is megfelelőleg, toronyóra helyett — községi pótlékkal — egy az ev. ref. iskola mellett készitendő ártézi kut furatására fordithassa az egyház.

A kifejezetten, valamely meghatározott célra tett alapítvány, rendeltetésétől még abban az esetben sem levén elvonható, ha azt az egyház saját szükségletére ugyan, de nem az adományozó által megjelölt célra akarja fordítani; annyival kevésbé levén megengedhető, hogy egyházi alapítvány községi célokra — s a jelen esetben épen egy nagyon is kétes sikerű vállalatra fordittassék: Közgyűlés a csokalyi egyháztanács kérelmét nem teljesíti s a Gulácsi Sándor ur által toronyóra alapra adományozott s egyházmegyénk által is nyilvántartásba vett 600 koronát, rendeltetésétől elvonatni nem engedi.

15. sz. Tárgyaltatott a piskolti ev. ref. egyháztanács, valamint az egyházközség több tagjának kérvénye, melyben annak részletes előadása után, miszerint általánosan tisztelt és szeretett lelkészők Ablonczy József — kinek odaadó munkássága következtében a piskolti egyház a virágzásnak eddig nem tapasztalt fokára emelkedett fel — néhány év óta, önhibáján kívül, olyan súlyos betegséggel látogatott meg, hogy a lelkészi hivatal ellátására — emlékező tehetségének meggyengülése miatt — képtelenné lett, s ez ok miatt az eddig vallásos buzgóságáról ismert egyházban, a hitélet már is meggyengült, az egyházhoz tartozás érzete meglazult, az egyház alsóbb rendű tagjai között a vallástalanság napról-napra jobban terjed s a megvert pásztor mellől kezd elszéledezni a nyáj:

Kérik egyházmegyei közgyűlést, miszerint az előadott szomorú állapotoknak, valamint azon körülménynek is figyelembe vételével, hogy sem a lelkész nem rendelkezik olyan jövedelemmel, hogy sajátjából segédlelkészt tartsa, sem az egyház anyagi ereje nem engedi meg egy kápláni állás szervezését, — a piskolti lelkész mellé egy a káplán tartási alaphól fizetendő segédlel-

készíti állás szervezése iránt sürgősen tegye meg a szükséges lépéseket.

Egyházmegyei közgyűlésünk teljes tudatában azon szomorú helyzetnek, melybe Ablonczy József piskolti lelkész súlyos betegsége miatt jutott és azon veszélynek, melynek a pásztor nélküli egyház ki van téve: a piskolti egyházban egy segédlelkészi állás szervezését feltétlenül szükségesnek, sőt nélkülözhetetlennek tartja, s a legmélyebb tisztelettel kéri fel a Főtiszteletű és Méltóságos egyházkerületi közgyűlést, miszerint tekintve többször nevezett lelkész szánandó helyzetét, de tekintve egyházának felvirágoztatása körül 40 évi lelkészkedése alatt szerzett elévülhetetlen érdemeit is és végül tekintve azon szomorú sorsot, mely e szép multu s virágzó jelenü egyházunkra, lelki vezér nélkül a jövőben várakozik: a piskolti egyházban a káplántartási alap terhére, egy segédlelkészi állást sürgősen szervezni kegyesen méltóztassék.

16. sz. Az ér-adornyi egyháztanács jelenti, miszerint Paál Adorján ur, az ér-adornyi 7. sz. betétben A) III. 1. 2. sorszám alatt jegyzett ^{négy}₈₈₀ közöslegelőbeli és ^{négy}₈₈₀ közös nádasbeli illetőségét, tehermentesen az ér-adornyi ev. ref. egyháznak ajándékozta, azon kikötéssel, hogy ezen járandóság az ér-adornyi ev. ref. tanítói javadalomhoz számítassék, s kéri egyháztanács az egyházmegye jóváhagyását az adomány elfogadhatása s az egyház nevére telekkönyvvezése iránt.

A jelentéshez csatolja egyháztanács az eredeti ajándékozási szerződést, az adományt hálás köszönettel elfogadó egyháztanács és egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatait.

Egyházmegyei közgyűlésünk jól eső érzéssel és igaz örömmel vesz tudomást a fent jelzett adományról s midőn Paál Adorján urnak az ér-adornyi ev. ref. egyház részére tett szép adományaért őszinte elismerését és hálás köszönétét jegyzőkönyvileg is kifejezi: egyszersmind készséggel adja beleegyezését, hogy az egyház

az adományt elfogadhassa és az ingatlant mielőbb telekkönyvileg nevére irathassa.

17. sz. Olvastatott a tanügyi bizottság elnökének jelentése a mint következik :

Nagytiszteletü Egyházmegyei Közgyűlés!

Midőn a f. évi dékáni látogatások eredményéről tiszteletteljes jelentésemet beterjeszteni szerencsém van, mindenekelőtt megjegyzem, hogy a szükségtelen szószaporítás elkerülése végett, csak az erősebben feltűnő jelenségekre szoritkozom s a minden iskolára kiterjeszkedő részletes jelentés helyett általános szempontokból tekintve igyekszem feltüntetni egyházmegyénk népoktatási viszonyait.

A margittai körben a látogatás ezuttal az illető dékán ur huzamosabb betegsége miatt nem levén megtartható, a jelentés a többi 3 körből állított össze.

1. Iskola helyiségek, berendezés, felszerelés.

E tekintetben az általános elmaradottság — oktatás és nevelésügyünk e kerékkötője — mindnyájunk előtt eléggé ismeretes. Iskoláink száma, különösen a nagyobb egyházakban kevés, tantermeink többnyire tulzsufoltak, berendezésök, felszerelésök sokszor hiányos, olyan pedig, mely a nevelésügyi és egészségi követelményeknek mindenben megfelelne, alig akad egy-kettő. E tekintetben azonban vis-majjorral, az általános nagy szegénységgel állván szemközt, kénytelenek vagyunk az igényeket leszálítani s a létező állapotokat tünni, azon reményben, hogy egyházaink terhei a közeljövőben némileg enyhítettven, talán e téren is lehetőbb lesz az előhaladás; addig pedig tanítóink ügybuzgóságától és gyakorlati ügyességétől várjuk a segédeszközök pótlását. Vannak azonban némely helyen oly viszonyok is, melyeket szó nélkül hagyni nem lehet. Így p. o. Szalacson a leányiskola tanterme a legrosszabbnak van jelezve az egész mihályfalvai körben, pedig az egyház nem a legszegényebbek közül való s itt az anyagi eszközök talán nem volnának előteremthetetlenek a baj orvoslására; a szentimrei leányiskola tanterme, sőt egész iskolaépülete szűk, nyomoruságos; a kólyi iskola

rozzantságát már több ízben jelentettük, — *Bagamérban* a kisebb vegyes iskola tanköteleseinek száma 165, melyből iskolába járó 156, pedig a látogatás idején jelen volt 117 gyermek is zsufolásig megtöltötte a tantermet; *Albison* 130, *Kólyon* 126, *Diószegen* a kis fiu iskolában 114, *Keserüben* 119 gyermek jár egy terembe, mely ez utóbbi helyen különben is kicsiny és sötét. Ellenben *Szentjobbon* a nyár folyamán új iskolaépület emeltetett tágas tanteremmel, a mi örvendetes haladás.

II. Szellemi állapot.

A szellemi előhaladás tekintetében nagyjában és általánosságban kielégítő az eredmény; iskoláink legnagyobb része azon színvonalon áll, melyet az adott viszonyok között méltányosan meg lehet követelni. Több helyen, mint *Diószegen*, *Tarcsán*, *Szalacson* huzamosabb ideig tartó járvány akadályozta a tanítást; de azért az előbbi két helyen elvégeztetett a tananyag, ugyszintén *Szalacson* is a leányiskolában, de már itt a nagyobb fiu iskolában elégtelen pár tárgyból az eredmény, a kisebb fiu iskola pedig osztályozható nem is volt, mert ott a járvány mellett még 3 izbeni tanítóváltozás, sőt közben tanító hiány is, lehetlenné tette valamelyes eredmény felmutatását; a látogatás alkalmával az iskolát bemutató tanító csak 6 nappal előbb vette át az iskolát. Elégtelen az eredmény több fontos tárgyból a *mihályfalvi* nagyobb leányiskolában, a *szentimrei* fiu iskolában, a mi annál nagyobb kár, mert ez iskola eddig a kellő színvonalon állott; továbbá a *félegyházi* mindkét iskolában, melyekben feltűnő az alapvető munka elhanyagolása, a mennyiben az 1-ső osztályok éppen semmi eredményt nem mutattak fel. A növendékek fokozatos előhaladása még mindig nincsen meg *Uj Létán*, úgy hogy itt a látogatóság azt kívánja, hogy a növendékek életkora is kitétessék a specimenben, mert azt hiszi, hogy 12 éves fiuk is vannak az 1-ső osztályban. *Bagamérban* a tavaly ismertetett helyzet legnagyobb részben ma is fennáll; a növendékek $\frac{1}{3}$ -ada II. osztályos a felsőbb osztályba járók száma aránytalanul csekély; a kisebb vegyes iskolában a túlnagy létszám akadályozza a tanítót a kellő eredmény felmutatásában. Mint kiváló jeles isko-

lák megemlítendők a *bagaméri* 3—5 osztályu leány, a *n.-létai* nagyobb leány, a *semlyéni* fiu s az *ottományi* iskola. Ugyszintén dicsérettel kiemelendőnek tartja látogatóság az *albisi* iskola tanítójának kötelesség tudását, kihajlott kora daczára s a mellett, hogy 6 osztályt vezet 130 növendékkal, mégis jeles eredményt tud felmutatni. A mult-hoz képest örvendetes előahaladás tapasztalható Kokadon, hol az iskola most minden tárgyból kielégítő, sőt az olvasásból jó, csak tovább előre ez uton, s mint a megrovással nem fukarkodtunk, ugy bizonyára az elismerés sem fog elmaradni.

III. Az iskoláztatás

tekintetében, mintha a mult időkhöz képest mostanában némi javulás volna tapasztalható, e tekintetben a látogatási jegyzőkönyvekben nagyobb panasz, a tankötelesek s iskolába járók száma között kiáltóbb ellentét nem igen fordul elő. Hiány tapasztalható Mihályfalván, hol a messze fekvő tanyákon lakó tankötelesek a nagy távolság miatt nem járhatnak fel; továbbá *Uj-Létán*, hol 72 fiu közül csak 48 jár fel, de ezek feljárása is rendetlenül történik, s talán ebben is kereshető némi részben amaz anomáliának oka, melyre fentebb már rámutattunk, hogy némelyek egész tankötelezettségök ideje alatt az 1-ső osztályban vegetálnak. *Álmosdon* is 79 fiu tanköteles közül csak 59 jár fel, de a két nemű tankötelesek száma közötti aránytalanság most már nem tűnik fel, mint azelőtt. Kőbölkuton az iskola ezuttal is a régi módszerint t. i. november 1-én nyillott meg, pedig e tekintetben az illető előljáróság már több ízben kapott figyelmeztetést!

Midőn jelentésünket a fenntebbiekben előterjesztem s végül felkérem a Nagyliszt. Egyházmegyei Közgyűlést, hogy képesítés nélküli tanítóink ügyét állandóan figyelemmel kísérni s velők szemben hozott határozatainak s a törvénynek érvényt szerezni méltóztassék

tisztelettel vagyok

B.-Diószeg, 1905. április 12.

Papp Gusztáv,
tanügyi biz. elnök.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s jegyzőkönyveinek lapjain egész terjedelmében kinyomatni rendeli és abból kifolyólag a következő intézkedéseket teszi:

a) Az érmihályfalvai nagyobb leányiskolában több fontos tantárgyból elégtelen levén dékáni látogatás alkalmával a tanítás eredménye: Bignió Emili tanítónő jegyzőkönyvi kivonatban felhivatik, miszerint a hiányokat a kánonszerű egyházlátogatás idejéig különbeni fegyelmi eljárás terhe mellett pótolja.

b) A szentimrei fiú iskolában dékáni látogatás alkalmával elégtelen levén a tanítás eredménye: közgyűlés utasítja Király Pál tanítót, miszerint a hiányokat a kánonszerű egyházlátogatásig pótolja, ellenkező esetben a fegyelmi eljárás megfog ellene indíttatni.

c) A félegyházai minkét iskolában általában is, de különösen az 1-ső osztályban teljesen elégtelen tanítási eredményt jelezvén a dékáni látogatóság: komolyan utasítja a közgyűlés mindkét tanítót, hogy a hiányokat fegyelmi eljárás terhe mellett a kánonszerű egyházlátogatásig pótolják.

d) A köbölkúti egyházban, kétségen kívül az egyháztanácsnak, az egyházmegyei közgyűlés többrendbeli figyelmeztetése és intéseinek figyelembe nem vétele miatt az iskoláztatás még mindig november 1-én kezdődik s amennyiben ennek okát közgyűlés a fentiek szerint egyenesen az egyháztanács mulasztásában, a felsőbb hatóságok határozatainak fel sem vevésében látja: a köbölkúti egyháztanács ellen a fegyelmi eljárás megindítását elrendeli s annak folyamatba tételével nt. esperes urat megbizza.

18. sz. Tanügyi bizottság f. hó 13-án tartott ülése jegyzőkönyvének 2-ik számában indítványozza, miszerint határozatilag mondja ki egyházmegyei közgyűlés, hogy az iskolalátogatás alkalmával a látogatók, a helybeli tanító illetve tanítókkal azonnal bizalmas megbeszélést tartsanak

s esetleges megjegyzéseiket, figyelmeztetéseiket, amennyiben ez az iskola beléletére vonatkozik azonnal a helyszínen tegyék meg; az iskola anyagi, illetve dologi állapotára vonatkozó észrevételeiket, utasításukat szintén a helyszínen adják ki.

Közgyűlés az indítványt magáévá teszi, határozati erőre emeli és annak betartására úgy a dékánokat, mint a kánonszerű egyházlátogató küldöttség tagjait utasítja.

19. sz. Tanügyi bizottság f. hó 13-án tartott ülése jegyzőkönyvének 3-ik számában kéri egyházmegyei közgyűlést, hogy az egyházakat kötelezze „iskola látogatási napló” beszerzésére, mely naplóba minden látogatás bejegyeztessék és megőriztessék.

Közgyűlés az indítványt elfogadja s felhívja tanügyi bizottság elnökét, hogy az iskolalátogatási naplókat a házi segélypénztár terhére készíttesse el, s azokat az iskolák részére küldje szét.

20. sz. Tanügyi bizottság f. hó 13-án tartott ülése jegyzőkönyvének 4-ik száma alatt, azon tapasztalatból indulva ki, hogy az 1878. évben kiadott tanterv példányok a legtöbb iskolából hiányoznak; kéri egyházmegyét, hogy a tantervek beszerzését rendelje el.

Tekintve, hogy a tanterv újabb átdolgozása éppen most van folyamatban, közgyűlés a régi tantervek beszerzését feleslegesnek tartja.

21. sz. Fényes Endre v. tanácsbíró, részint a tanítók buzgalmanak fokozása, részint a rendes iskoláztatás nagyobb mérvű ellenőrzése s a hiányok gyökeresebb orvoslása szempontjából indítványozza, miszerint az iskolák ellenőrzése ne köttessék csupán a dékáni és kánonszerű látogatásokhoz, hanem hatalmaztassanak fel az egyházmegye tisztviselői, hogy időnként előleges bejelentés nélkül is, betekinthessenek az általok meglátogatni szándékolt iskolákba s a tanítás minikéntjéről s az esetleges hiányokról tudomást szerezvén, tanügyünk felvirágoztatására ez uton is befolyást gyakorolhassanak.

Közgyűlés az indítványt készséggel teszi magáévá s felhatalmazza egyházmegyénk mindkét részről birói és tiszti karát, hogy iskoláinkat előleges bejelentés nélkül is — a helybeli lelkész társaságában vagy honnem léte esetén magánosan is bármikor meglátogathassák.

22. sz. Az ér-melléki ev. ref. tanítóegyesület f. hó 4-én tartott gyűlése jegyzőkönyvének 5. sz. alatt, „tekintettel azon várható körülményre, hogy a népoktatási törvény-javaslat újabb átdolgozás alá fog kerülni, felkéri a Nagytiszteletű és Tekintetes egyházmegyét s annak útján a Főtiszteletű és Méltóságos egyházkerületet, hogy az ev. ref. tanítók azon jogos kérelmét, hogy fizetésök az államiakkal egyenlő összegben állapíttassék meg, hathatós támogatásban részesíteni méltóztassék“.

Bárha köztudomás szerint zsinatunk az ev. ref. tanítók azon jogos és méltányos óhajtását, hogy fizetésük az állami tanítók fizetésével egyenlő összegben állapíttassék meg, már eddig is magáévá tette, mindazáltal egyházmegyei közgyűlésünk készséggel tesz eleget a tanítói testület fenti kérelmének és azt a Főtiszteletű és Méltóságos egyházkerületi közgyűlés pártoló figyelmébe a legmelegebben ajánlja.

23. sz. Az ér-melléki ev. ref. tanítóegyesület jegyzőkönyvének 8. száma alatt jelenti miszerint a tanítótestület elnökül: Hajdu József kiskerekii, főjegyzőül: Molnár Antal bagaméri, aljegyzőül: Nagy Sándor ér-semlyéni tanítókat választotta meg három évi megbizatással.

Tudomásul vétetik.

24. sz. A bihari egyházmegyei esperes a nagyváradi tanítónő képző intézet céljára szükséges épület felépítésére vonatkozó munkálati szerződést utólagos jóváhagyás végett megküldi.

A közgyűlés a szerződést jóváhagyja.

25. sz. A n.-váradai leányinternátus ig. bizottsága az intézetet érdeklő különböző pénztárakra vonatkozó szá-

madások felülvizsgálatáról szóló jegyzőkönyvi kivonatát megküldi.

E szerint az 1904-ik év végén a különböző pénztárak állása a következő volt:

a) házi pénztár	5847	kor.	82	fill.
b) a gyűjtő pénztár	7672	„	90	„
c) a tanítónő képző intézeti ptár	31515	„	49	„
d) az alapítványi pénztár:				
Ritoók-alap	3998	„	10	„
Ullman-alap	1651	„	22	„
Nagy Imre-alap	213	„	63	„
Tisza Kálmán-alap	2482	„	10	„

A közgyűlés a felolvasott számadást tudomásul veszi és a pénztárnoknak a felmentvényt megadja.

26. sz. A kólyi ev. ref. egyházközség az általa építendő iskolára vonatkozó építési tervezetet és szerződést, az erre vonatkozó presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatokkal együtt betérjesztvén, a szerződés jóváhagyását és egyuttal azt kéri, hogy miután az iskola nem a régi telken épül, mert az e célra alkalmatlan, a régi iskola telket eladhassa és az ezért befolyó összeget az új iskola építési költségeire fordithassa.

Miután a kérvényben előadottak szerint a régi iskola telek az új épület céljaira teljesen alkalmatlan, ennél fogva a közgyűlés előzetesen hozzájárul ahhoz, hogy ez a telek eladassék; figyelmezteti azonban az egyházközséget, hogy ha az eladás tényleg megtörténik, az erről szóló adásvevési szerződést jóváhagyás végett a közgyűléshez terjeszsze fel.

Az építésre vonatkozó tervezetet és szerződést a közgyűlés helybenhagyja és hozzájárul ahhoz is, hogy a régi iskola telekért befolyó vételár az új épület építési költségeire fordittassék.

27. sz. A poklosteleki ev. ref. egyházközség egy takarékos magtár helyiség építését és e célra 1300 korona kölcsön felvételének engedélyezését kéri.

Miután az egyházközség igazolta azt, hogy

a felveendő kölcsön törlesztésére az emelendő épület jövedelme kellő fedezetet nyújt, ennél fogva a közgyűlés a poklosteleki ref. egyházközségnek 1300 kor. kölcsön felvételét engedélyezi, azzal a kikötéssel azonban, hogy a kérvényben jelzett bérleti szerződést a poklosteleki hitelszövetkezettel előzőleg kösse meg.

28. sz. A köbölkuti ref. egyház a tulajdonát képező köbölkuti 379. sz. tkvi betétben foglalt beltelek eladásának jóváhagyását kérelmezi.

Tekintettel arra, hogy az egyházközség a belsőséget kellőképpen jövedelmeztetni nem tudja, a közgyűlés az eladáshoz az árverésen elért 356 kor. 26 fill. vételár mellett elvileg hozzájárul. Minthogy azonban az adásvevési szerződés bemutatva nem lett, felhatalmazza az esperes urat, hogy ha az egyházközség a szerződést bemutatja, a jóváhagyási záradékot vezesse rá, s egyttal felsőbb megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez terjeszsze fel. Kiköti azonban az egyházmegye, hogy a befolyó vételárat az egyházközségnek elkölteni nem szabad, hanem azt csatolja az egyház fentartási alaphoz és arról évenként számoljon el.

29. sz. A vedres-ábrányi ref. egyházközség azt kérelmezi, hogy a mostani állami iskola épületet, az általa kapott tőke segélyből 1200 koronának felhasználása mellett, a tulajdonosoktól megvehesse és kijavithassa.

Minthogy a megvételhez a bemutatott jegyzőkönyv szerint az egyházközségi közgyűlés nem járult hozzá, ennél fogva az egyházmegyei közgyűlés a kérelmet nem teljesíti.

30. sz. A margittai ev. ref. egyházközség a Pálffy Károly-féle alapítványi ház eladásának jóváhagyását kéri.

Tekintettel arra, hogy az eladáshoz ugy a presbyterium, mint az egyházközségi közgyűlés hozzájárult, a bemutatott szerződést az egyházmegyei közgyűlés a kérvényben előadott okok-

ból helybenhagyja és felsőbb megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszteni rendeli. Kiköti azonban az egyházmegye, hogy a vételárból az adósságok kifizetése után fenmaradó 4400 korona összeg az 1904. évi nov. 27-én tartott egyháztanácsi gyűlésen 3. sz. a. hozott határozat értelmében külön alapítványokként kezelendő, azt az egyház el nem költheti, hanem arról évenként számolni köteles.

31. sz. Az ér-adonyi ev. ref. egyházközség új templom és torony építését határozta el és bemutatván a tervrajzot és költségvetést, továbbá az árlejtésre vonatkozó jegyzőkönyvet és az építési szerződést, annak jóváhagyását kéri.

Miután az építéshez úgy a presbyterium, mint az egyházközségi közgyűlés a bemutatott tervezet és költségvetésnek megfelelőleg, hozzájárult, ennél fogva a közgyűlés a tervezett építkezéshez annál inkább hozzájárul, mert a kérvényben felsorolt adatok szerint az építkezési költség már teljesen biztosítva van. Minthogy azonban a bemutatott szerződés nem elég szabatos, ennél fogva kijelenti a közgyűlés, hogy a bemutatott építési szerződést csak azzal a feltétellel hagyja jóvá, ha arra pótlólag rávezettetik, hogy vállalkozó az építést a bemutatott tervezet és költségvetésben foglaltak szerint eszközli, továbbá ha a fedél anyag s esetleg a cizinkezett vaslemez minősége a szerződésben pótlólag kikötetik, a kész épület átadásának határnapja és az ettől számítandó egy évi jótállási idő naptárral megállapittatik. Utasittatik tehát az egyházközség, hogy ezeket a szerződésre pótlólag vezesse rá és a vállalkozóval úgy ezt a pótnyilatkozatot, mint a tervezetet és költségvetést is irassa alá. Ezen utasítás teljesítésének feltétele mellett a közgyűlés az építési szerződést jóváhagyja.

32. sz. Tekintettel azon körülményre, hogy az építkező egyházak építési szerződéseik rendszerint hiányosan

vannak szerkesztve, mely hiányok következtében az építető egyházak és a vállalkozó között gyakran surlódások, kellemetlenségek, sőt peres eljárások is állhatnak elő:

Közgyűlés utasítja az építkező egyházakat, hogy a bekövetkehető kellemetlenségek elkerülése végett, az építési szerződés tervezetét felülbírálás végett egyházmegyei ügyészhez ideje korán terjesszék be.

33. sz. Olvastatott a püspöki hivatal 764/905. szám alatt küldött felhívása, melyben a debreczeni egyetem végrehajtó bizottsága felkéri az egyes egyh. megyei már megalakított bizottságokat, hogy az egymásután felállítandó egyetemi tanszékek megteremtése érdekében a helyi viszonyokhoz mérten, — gyűjtés s nyilvános agitáció útján, — minden lehetőt megtenni sziveskedjenek s az eredményről közvetlen a végrehajtó bizottságot értesítsék.

Közgyűlés felkéri egyh. megyénk egyetemi bizottságának tagjait — Marjai Pétert, Végh Józsefet, Dobozi Kálmánt, Fráter Zoltánt, hogy a nemes cél mihamarábbi megvalósíthatása céljából mindent kövessenek el, s egyuttal elhatározza egyh. megyei gyűjtőivek kibocsátását is, melyek egyházmegyénk minden lelkészi hivatalához, tanítóihoz, világi nagyjainkhoz s áldozatkészségökről ismert ügybuzgó hiveinkhez megküldendők. A gyűjtőivek kinyomatása, s étküldése Végh József egyházmegyei jegyzőre bízott.

34. sz. A bihari ev. ref. egyházmegye esperese Nt. Sulyok István, átiratban keresi meg egyházmegyénket, hogy a köztünk s a bihari egyházmegye között már régóta vita tárgyát képező Tataros aszfaltbánya területén élő hitsorsosaink lelki gondozását, bocsátanánk át a bihari egyházmegyében, — Nagytótfaluban — szervezendő missiói központ körzetébe, hol már is meglehetősen anyagi erővel rendelkeznek, hogy a célba vett körülményeket felállíthassák.

Közgyűlésünk, e régen huzódó vitás kérdés megoldhatása céljából, — támaszkodva lelkészi értekezlet beható tanulmányozására, — kimondja,

hogy 1903. szept. hó 22-én tartott őszi gyűlésünk 19. számú határozatával, ez ügyben már a kerület tudomására hozott álláspontjához ragaszkodik, s a benyújtott memorandumban bővebben ismertetett s megdönthetetlen indokaink alapján Tatarost egyházmegyénk kötelékéből ki nem bocsátja, s anyakönyveink tanuságtétele s százados tradíciók alapján a Gyepes folyón, — mint természetes határon — innen eső szórványokhoz is jogát fentartja! Volt már Nagytótfalunak régen virágzó egyháza; óhajtjuk, legyen a jövőben szebb, boldogabb, nagyobb, azonban nagyon fájna, ha növekedéséhez az életerőt egyházmegyénknek anélkül is egyik gyenge egyházától, Poklostelektől gyűjtené. Poklostelek lelkésze ösidők óta teljesít azon a környéken missiót, azé volt mindig a munka, az esetleges gyümölcsét más nem szedheti! Igazságunk érzetében bátorkodunk kérni a főtiszt. kerületet, hogy egyházmegyénk területi sértetlenségét megőrizni kegyeskedjék, s a méltó munkás, a poklosteleki lelkész részére, a kerület missiói bizottsága útján, — még a 903. szeptemberben felterjesztett indokaink, számbeli adataink, s kimutatásaink alapján, — legalább 300 kor. missiói segílyt juttatni méltóztassék.

35. sz. A felső-ábrányi egyh. templomépítési célokra az ev. ref. segélyegylethez 300 kor. segélyért folyamodik, csatolva kérvényéhez egyh. kerületi közgyűlésünk 225/903. sz. alatt hozott határozatával bekivánt részletes kimutatást is az egyh. viszonyairól.

Közgyűlésünk ezen segélyre szorult egyházunk kérvényét a legmelegebben pártolja s mivel ezen kérvény csak az őszi ker. közgyűlés elé terjeszthető fel, a folyó év őszén ülésendő kerületi gyűlésre pártolólag felterjeszteni határozza, felkértevén esperes ur, a kérvényhez csatolt kimutatás megerősítésére

36. sz. Lelkészegyleti gyűlésünk jegyzőkönyvének 3. számú határozatát, — mely felkérni indítványozza egyházmegyei zsinati képviselőnket Nt. Marjay Péter urat, informálná a közgyűlést a zsinat eddigi alkotásai felől, mivel annak munkájáról lelkészeink is csak a hírlapok útján tudnak valamit, a nagy közönség pedig teljesen tájékozatlan, — közgyűlésünk magáévá teszi, s ez ismételt kérés hatása alatt Marjay Péter zsinati rendes tag, a nála megszokott egyenes nyíltsággal, magas szárnyalású tartalmú beszédjében ismertette mindazon ügyeket, melyeket az elmúlt 2 ciklus alatt letárgyalt, leszűrve a zsinati alkotásokból mind azt, a mi szerinte üdvös, valamint azt is, a mi elszomorító lehet!!

Közgyűlés a nyert s kimerítő felvilágosításért előadónak köszönetet szavaz, s örömmel fogadja el azon indítványát, hogy a kerület útján kéressék fel a zsinat elnöksége, miszerint a zsinat összműködését magában foglaló zsinati naplót minden lelkészi hivatal részére minél előbb küldje meg.

37. sz. A tanügyi bizottság jelentése kapcsán felvetett azon kérdés, miszerint a margittai ev. ref. egyház Dobó Gyula tanító lakásának kérdését, — daczára az egyházmegye kötelező határozatának — még mindig nem oldotta meg.

Közgyűlés jelenlevő margittai lelkész nyilatkozata alapján, kijelenti, hogy az ügy a kerületre fellebbeztetett, az ügy tárgyalásában ezuttal nem bocsátkozik.

38. sz. Szilágyi Árpád s Szilágyi Endre székelyhidi tanítók panaszt emelnek a presbyterium ellen, hogy a régen szokásban levő meszeltetést, — daczára az esperes ur határozott felhívásának, — azon kicsinyeskedő okoskodással, — „hogy a tanítók az espereshez mentek panaszkodni“, most már csak azért sem fogják teljesíteni, s így a tanítók által jelzett célra fizetett 6 kor. 40 fillér kiadást nem fogják megtéríteni.

Közgyűlés presbyteriumnak Esperes iránt tanusított tisztetlenségéről megütközés-

sel értesül s kötelezőleg kimondja, hogy a tanítók által tett kiadásokat e végzés vételétől számított 15 nap alatt fizesse ki, ellenkező esetben a presbyterium minden renitens tagja ellen, fegyelmi eljárást indít.

39. sz. Kalmár Károly diószegi tanító még 1875. évben az iskola udvarán, tanítványainak védelmére a nyári nap ellen 10 drb akáczfát ültetett, s ez évben kérte a presbyteriumot, hogy a fák közül 3 darabot saját czéljaira kivágni engedélyezzen. Presbyterium a kérvényt elutasította. Elutasított tanító az iránt kérvényez közgyűlésünk előtt, miszerint a presbyteriumnak reá nézve sérelmes határozatát változtassa meg.

Közgyűlés panasznak helyt nem adhat, mert ez által a presbyterium jogait sértené, melynek minden, az egyház tulajdonát illető kérdésekben szabad rendelkezése van; ha méltányosságból a kért fákat tanítónak átengedi, dicséretre méltó dolgot cselekszik, de ha elutasítja a kérést határozottan, az esetben sem vét, — mint a kérvény mondja, — a józan ész ellen, mert ősi gyakorlat szerint, minden az iskola udvarán nevelt fa, az egyházat, mint fentartót illeti, a tanító uraknak csak a részükre haszonélvezet czimén átadott területeken nevelt fákhöz lévén joga.

40. sz. Erdélyi Gábor piskolti ev. ref. tanító panasolja, miszerint a piskolti remanentiális földek megváltásából teremtett, ma 10008 kor. értéket képviselő s a földes uraság ajándék levele értelmében a tanító javára kamatozó alapítvány jövedelmét, — a melyből ő ez ideig évi 500 koronát kapott, — lelkész hivatkozással a kamatláb esésére, leakarja szállítani, vagyis 500 kor. helyett csak évi 400 koronát akar fizetni.

Közgyűlés, tekintettel azon körülményre, hogy ezen kérdés igazságos elbírálhatása czéljából minden esetre szükséges megtekinteni a tanító eredeti díjlevelét, 1893-ban a köz. ig. hatóság által felvett becslési jegyzőkönyvet, melyben világosan fel kell tüntetve lenni a kérdéses alap

tanitót illető jövedelmének is, — panasz kérvény tárgyalásába ezuttal nem bocsátkozik, hanem felkéri és utasítja a canonica visitatiót, hogy a helyszínen megtekintvén a jelzett okmányokat, jelentését e tárgyban az őszi közgyűlésre terjessze fel.

41. sz. Tóth Miklós szalacsi fitanító panaszt emel az egyháztanácsnak reá nézve azon sérelmes határozata ellen, miszerint az általa már 32 éven keresztül rakodó helynek időnként zöldséges kertnek használt területet, egyszerűen rövid uton csak elveszi a presbyterium, indokolván eljárását azzal, hogy az iskolás gyermekek részére a játszótér kicsiny, s jövőben ezen területtel szándékozik megnagyobbítani.

Közgyűlés Tóth Miklós tanító panaszát jogosnak tartja, mert több a szalacsi helyi viszonyokkal is teljesen ismerős, hitelt érdemlő egyének nyilatkozata szerint, jelzett területet panaszos, tanítósa egész folyamán — 32 év óta — zavartalanul használta s azt tőle elvenni nem jogos s annyival kevésbé nem méltányos dolog! A presbyterium indokolása sem elfogadható, mert ha a fiu iskola játszótérnek kevés a csaknem ugyanannyi növendéket elhelyező leányiskola öt, hatszorta is kisebb udvara, miért nem nagyobbítandó meg a leánytanító kertjével!?

A fent felhozott okok, de főként a régi szokás alapján, — mely a jelzett területet a fitanító rendes évi jövedelmének tételei közzé osztja be, — egyházmegyei közgyűlés felhívja s utasítja a szalacsi ev. ref. egyh. presbyteriumát, hogy a kérdéses udvarrészt panaszos használatába haladék nélkül bocsássa át!!

42. sz. Buzogány Dénes uj-létai tanító az iránt kérvényez egyházmegyei közgyűlésünk előtt, miszerint hátrányos fizetéseinek behajtására utasítsassék a kötelességét ez irányban nem teljesítő egyháztanács.

Hogy a tanító kérvényez, helyes s jogos dolog; hogy a nép a terményeket ujig nem

fizetheti, hogy a hivatalnoki fizetések kiegyenlítésére újabb kölcsönt nem vehetnek fel, az mind igen természetes, — de a hang, a melylyel a kérvény szerkesztve van, s azon sorok közé szőtt gunyos megjegyzések, s gyanusítgatások, melyeknek élé — bér nem bevallottan, — mind a lelkész ellen, sőt bizonyos pontjában a felettes hatóság, a számvevőszék ellen is irányul, — egyáltalában nem méltók egy tanítóhoz!! Tessék nyíltan fellépni, az orvtámadás ellen mindig nehéz a védelem! Széthuzva, egyet nem értve meging a legbiztosabb alap is, hát még ott, a hol ez a fundamentum laza homokra épített. Más tetteit igazságosan csak az bírálhatja el, ki önmagának legszigorubb bírása! A tulajdonképeni kérvényt illetőleg különben utasítatik presbyterium a hátrányoknak mihamarabbi behajtására, sikertelenség esetén kikérendő a közig. hatóság törvényszerű segítsége is.

43. sz. A szentjobbi ev. ref. egyház jelenti, hogy 1700 koronáért — a hivek minden megterheltetése nélkül, — a Buthy-féle veszendő pénznek nem is reménylett megnyerése folytán felépítették elavult iskolájokat.

Tudomásul vétetik.

44. sz. Olvastatott az ottományi ev. ref. egyház kérelme, melyben elavult és életveszélyes lelkészi lakának kijavitása s átalakítása céljából a vállalkozókkal már 1370 kor. erejéig megkötött építkezési szerződés megerősítését kérik.

A csatolt jegyzőkönyvek alapján közgyűlés a kötött szerződést megerősíti, a célba vett átalakításokat helybenhagyja, annyival is inkább, mivel ez a hivek újabb megterheltetése nélkül, az e célra már rég idők óta gyűjtött tőkéből eszközöltetik.

45. sz. A hegyköz-szentimrei egyháztanács jelenti, miszerint a f. iskolai évre Király Pál ev. ref. tanítót alkalmazta a fitanító-kántori teendők ellátására ideiglenes minőségben.

Tudomásul vétetik.

46. sz. A csokalyi egyháztanács jelenti, miszerint a kis fiiskola vezetésére Pálfi János III. éves tanító képezdészt alkalmazta ideiglenes minőségben.

Tudomásul vétetik.

47. sz. A csokalyi egyháztanács jelenti, miszerint a jelen iskolai évre László Béla III. éves tanító képezdei növendéket alkalmazta kántor-tanítónak ideiglenes minőségben.

Tudomásul szolgál.

48. sz. A székelyhidi kaszinó választmányának azon lekötelező figyelmeért és szivességéért, melylyel az egyházmegyei tanácsbíró kar részére a kaszinó egyik termét értekezleti helyiségül átengedni kegyeskedett:

Közgyűlés ez alkalommal is kifejezi őszinte köszönetét.

49. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésével: Szathmári Sándor egyházi, Dobozy Kálmán világi tanácsbírák, valamint Fazekas Imre és Végh József egyh. jegyzők megbizatnak.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

Jegyzőkönyv:

felvétel Székelyhidon 1905. évi ápril hó 27-ik napján, az érmelléki egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság által, Sólyom Elek és társai tóti-i lakosok által, Sipos János tóti-i ev. ref. lelkész ellen a mélt. Püspök urhoz be-terjesztett s onnan vizsgálat végett kiadott panasz kérvény tárgyalása alkalmával.

Jelen voltak: Nagy István esperes, mint elnök, Zsigó Endre egyházmegyei gondnok, Bányai László, Fazekas Imre, Marjay Péter, Szathmáry Sándor, Vecsey Sándor egyházi tanácsbírák; Dobozy Kálmán, Fényes Endre, Fráter Zoltán, Konrád László világi tanácsbírák; Magyary Miklós egyházmegyei ügyész, Kovács András egyházmegyei világi aljegyző mint előadó s jegyzőkönyvvezető.

1. sz. Előadó a panasz kérvényt egész terjedelmében ismerteti s miután abban több oly vádak hozatnak fel Sipos János lelkész ellen, melyek a vizsgálat meg-ejtését kívánják, indítványozza, hogy az egyházi törvény 368. §-a alapján a helyszini vizsgálat rendeltessék el, a bíróság kebeléből egy egyházi és egy világi tag kiküldésével.

Az egyházmegyei ügyész véleményének meghallgatása után, az egyházmegyei bíróság mint fegyelmi bíróság kö-vetkezőleg

ítelt:

Az egyházmegyei bíróság mint fegyelmi bi-róság, a vizsgálatot a helyszinre elrendeli s a panasz sürgős megvizsgálására Dobozy Kálmán egyházm. világi tanácsbíró-t és Végh József egy-házm. egyh. jegyzőt, Tóti községébe kiküldi.

Esperes urat felkéri, hogy a vizsgálati jegyző-

könyv beérkezte után — az eredményhez képest, — az időszaki tanácsot az egyházi törvény 283. §-a értelmében hívja össze, hogy ezen ügy — netaláni felebbezés esetén — még a május havi egyházkerületi gyűlés elé felterjeszhető legyen.

Sólyom Elek s társai felhivatnak, hogy az eljárási költség fedezésére 100 koronát Vecsey Sándor asszonyvásári ev. ref. lelkész egyházmegyei pénztárnok kezeihez 8 nap alatt tegyenek le.

Indokolás.

Sólyom Elek s társai tóti-i lakosok panasz kérvényükben oly súlyos természetű vádakhoz hoznak fel Sipos János ev. ref. lelkészük ellen, hogy azokra nézve a sürgős vizsgálat megejtése úgy az egyházi lakosok, mint az illető lelkész érdekében elrendelendő volt, — a helyszinre a vizsgálatot pedig a panaszosok nagy száma miatt kellett kitüzni.

Végh József egyh. m. e. jegyző az egyházi törvény 311. §-a értelmében, a bíróság előtt az esküt letette.

Ezen ítélet a jelenlevő Sipos János tóti-i ev. ref. lelkész s a jelen levő Sólyom Elek s társai előtt azon figyelmeztetéssel hirdettetett ki, hogy a küldöttség f. évi május hó 1-én Tóti községébe a panasz megvizsgálása végett kiszáll s erről külön értesítést vagy meghívást ne várjanak.

Kmfnt.

Kovács András,
egyh. m. v. aljegyző.

Nagy István s. k.,
esperes.

Jegyzőkönyv :

felvétellett Székelyhidon 1905. évi ápril hó 27-ik napján, az érmelléki egvházmegyei bíróság — mint fegyelmi bíróság — által id. Herczegh Mihály és társai bályoki lakosok által, Molnár Mihály bályoki ev. ref. lelkész ellen beadott panasz kérvény tárgyalása alkalmával.

Jelen voltak : Nagy István esperes, mint elnök ; Zsigó Endre egvházmegyei gondnok, Bányay László, Fazekas Imre, Marjay Péter, Szathmáry Sándor, Vecsey Sándor egyh. tanácsbírák ; Dobozy Kálmán, Fényes Endre, Fráter Zoltán, Konrád László vil. tanácsbírák ; Magyary Miklós egyh. m. ügyész, Kovács András egyh. m. v. aljegyző mint előadó s jegyzőkönyvvezető.

2. sz. Előadó a panasz kérvényben foglaltakat a bírósággal egész terjedelmében megismertetvén előterjeszti, hogy a panasz kérvényben felhozottakat az iratokhoz mellékelt presbyteri gyűlés jegyzőkönyve egész alapján megczáfolja, — az abban foglaltakat igaztalannak nyilvánítja, — sőt ezen jegyzőkönyvben kimondja a csak nem teljes számban megjelent presbyterium, hogy alaptalanul megvádolt lelkésze és egyháza meghurczolt jó hírnevének helyreállítása érdekében, minden tőle kitelhetőt elkövet, mert nem engedhetik meg, hogy az óriási nagy munkával felemelt bályoki ev. ref. egyház, egy pár elégedetlen ember izgatásának áldozatul essék.

A megvádolt lelkész 13 évi működése alatt a bályoki ev. ref. egyház a virágzás alig remélt magas fokára emelkedett — s ellehet mondani, hogy a kalvinizmus a bályoki egyházban csudákat művelt, — s épen azon embert — azon lelkészt — támadta meg méltatlanul és minden alap nélkül egy pár elégedetlen egyén, ki ezen csudákat megteremtette.

Az egvházmegyei ügyész véleményének meghallgatása után, az egvházmegyei bíróság mint fegyelmi bíróság, következőleg

ítélt :

Az egvházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság, ezen minden alapot nélkülöző ügyben

a további birói eljárást beszünteti s panaszosok közül id. Herczegh Mihályt mint presbytert, — ki lelkésze és egyháza ellen alaptalanul vádaskodott s az egész presbyteriumból mintegy kilépve, az egyház és lelkész közötti egyetértést megbontani törekedett: — megdorgálja.

Indokolás.

Miután a vádirathoz csatolt presbyteri gyűlés jegyzőkönyve teljesen megczáfolja a panasz kérvényben foglaltakat, — de azonkívül panaszlott — köztudomás szerint — lelkészi és társadalmi magaviselete a panasz valóságát és alaposágát teljesen kizárja. Panaszlott lelkész 13 évi ottani működése alatt a végelenyészéshez közel álló bályoki ev. ref. egyházat, a virágzás legmagasabb fokára emelte, — s oly érdemeket szerzett alkotásai által, hogy ezek előtt még a legnagyobb ellenségnek is meghajolni kell.

Ezekből kifolyólag ezen ügyet, mint birói eljárásra alkalmatlant beszüntetni, — id. Herczegh Mihályt pedig, mint presbytert, alaptalan vádjáért büntetni — kellett.

A panasz kérvényben felhozott s Molnár Mihály lelkész által — hivatalos eljáráson kívül — ifj. Herczeg Mihály bályoki lakosnak netalán mondott kifejezések ezen bíróság elé nem tartozván — annak elbírálásába be sem bocsátkozott.

Az ítélet kihirdettétvén, jelenlevő bályoki ev. ref. lelkész Molnár Mihály abban megnyugodott, id. Herczeg Mihály bályoki lakos — érdek-társai uevében is — külön írásban értesítendő.

Kmfnt.

Kovács András,
egyh. m. v. aljegyző.

Nagy István s. k.,
esperes.

Jegyzőkönyv:

felvétellett Székelyhidon 1905. évi ápril hó 27-ik napján, az érmelléki egyházmegyei bíróság — mint fegyelmi bíróság — által Séje Lajos és társai uj-létai lakosok által Nagy Elek uj-létai ev. ref. lelkész ellen beadott panasz-kérvény tárgyalása alkalmával.

Jelen voltak: Nagy István esperes, mint elnök; Zsigó Endre egyházmegyei gondnok; Bányay László, Fazekas Imre, Marjay Péter, Szathmáry Sándor, Vecsey Sándor egyh. tanácsbírák; Dobozy Kálmán, Fényes Endre, Fráter Zoltán, Konrád László vil. tanácsbírák; Magyary Miklós egyh. m. ügyész, Kovács András egyh. m. v. aljegyző, mint előadó s jegyzőkönyvvezető.

3. sz. Előadó a panasz-kérvényt egész terjedelmében ösmerteti s mivel az abban foglaltak birói eljárás alapjául egyáltalán nem szolgálnak: a panasz-kérvényt az egyházi törvény 342. §-a alapján egyszerű végzéssel visszaadani véleményezi.

Az egyh. m. ügyész véleményének meghallgatása után, az egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság, következőleg

végzett:

Az egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság — az ügyet érdemleges elbírálásra alkalmasnak nem találja, — a panasz-kérvényben foglaltak birói eljárás alapjául nem szolgálnak: a kérvényt visszaadja.

A végzés jelenlevő Nagy Elek uj-létai ev. ref. lelkészszel közöltetett, — Séje Lajos uj-létai lakos, társai nevében is, — a kérvény visszaadása mellett — végzésileg értesítendő.

Kmfnt.

Kovács András,
egyh. m. v. aljegyző.

Nagy István s. k.,
esperes.

Az 1—23., 32., 45—49. számokat jegyzette: Fazekas Imre egyh. m. e. főjegyző.

A 24—31. számokat jegyzette: Dr. Babós János világi főjegyző.

A 33—44. számokat jegyzette: Végh József egyh. jegyző.

A bírósági 1., 2., 3. számokat jegyzette: Kovács András világi jegyző.

Hitelesítik:

Dobosy Kálmán,
egyh. m. világi tanácsbíró.

Szathmáry Sándor,
egyh. m. egyházi tanácsbíró.

Fazekas Imre,
egyh. m. e. főjegyző.

Végh József,
egyházmegyei e. jegyző.

TÁRGYMUTATÓ.

1. Esperes a gyűlést megnyitja.
2. A gyűlés a jelenlevők összeszámolásával megalakul. Meg nem jelentek elmaradása igazoltatik.
3. Esperesi jelentés tudomásul vétetik s az elnöki intézkedések megerősítetnek.
4. Egyetemes egyházunk elhunyt jeleseinek halála fájdalmasan vétetik tudomásul s emlékek jegyzőkönyvünk lapjain megörökíttetni rendeltetik.
5. Tanítói díjlevelek újabb értékeléséről vélemény terjesztetik fel a kerülethez.
6. Knox János skót reformátor 400 éves születésének évfordulójára a lelkészek figyelme felhivatik.
7. Egyházkerületi képviselők megválasztatnak.
8. Időszaki tanács megalakíttatik.
9. Gyámintézeti kezelő választmány megválasztása tudomásul szolgál.
10. Egyházmegyei lelkészi gyámintézet 1904. évi megvizsgált s beterjesztett számadása tudomásul vétetik s annak főbb összegeit feltüntető kimutatás kinyomatni rendeltetik.
11. Egyházmegyei számvevőszék elnökének jelentése tudomásul vétetik s abból kifolyólag többrendbeli határozatok hozatnak.
12. A kólyi egyház számadása a Fodor-alapról tudomásul szolgál.
13. A tanítói gyámintézet számadás tudomásul szolgál.
14. A csokalyi egyház kérvénye toronyóra alapjának ártézi kut furására fordíthatása iránt elutasíttatik.
15. A piskolti egyház kérvénye segédlelkészi állás szervezése iránt, kerületre pártolólág felterjesztetik.
16. Az ér-adonyi egyháznak a Paál Adorján ur által adományozott ingatlan elfogadása engedélyeztetik.
17. Tanügyi bizottság elnökének jelentése tudomásul vétetik s abból kifolyólag többrendbeli határozatok hozatnak.

18. Tanügyi bizottság javaslata az iskola látogatások tárgyában, elfogadtatván határozati erőre emeltetik.

19. Tanügyi bizottság javaslata az iskola látogatási naplók behozatala tárgyában, elfogadtatik, s a naplók kinyomatásával bizottsági elnök megbizatik.

20. Tanügyi bizottság javaslata a régi tanterv beszerzése tárgyában — nem fogadtatik el.

21. Fényes Endre vil. tanácsbíró indítványa az iskolák látogatása tárgyában, elfogadtatik.

22. A tanítói testület kérelme, kerülethez pártolólag felterjesztetik.

23. A tanítói testület tisztikarának megválasztása tudomásul vétetik.

24. A n.-váradai tanítónő képző intézet építkezésére vonatkozó szerződés, tudomásul szolgál.

25. A n.-váradai leányinternátus számadásai helyeslőleg tudomásul vétetnek.

26. A kőlyi egyháznak a régi iskola telep eladhatására engedély adatik, az új iskola építésére vonatkozó tervezet és szerződés helybenhagyatik.

27. A poklosteleki egyháznak 1300 kor. kölcsön felvétele engedélyeztetik.

28. A köbölkúti egyháznak, ingatlan eladására engedély adatik.

29. A v.-ábrányi egyháznak, a mostani állami iskola megvétele, nem engedtetik meg.

30. A margittai egyház ingatlan eladása helybenhagyatván a kerületre felterjesztetik.

31. Az ér-adonyi egyháznak templom renoválás s torony építésre vonatkozó jelentése helybenhagyatik, s az egyház a szerződésben létező hiányok pótlására utasittatik.

32. Utasítás az építkező egyházak részére.

33. Egyetemi bizottság, egyházmegyei gyűjtő iven szétküldésére s ez uton az gyűjtés eszközzésére felhivatik.

34. A tatarosi ügyben egyházmegyénk álláspontja, kerülethez felterjesztetik.

35. A felső-ábrányi egyház segély kérvénye, őszi közgyűléshez utasittatik.

36. Marjai Péter zsinati képviselő tájékoztatása a zsinat eddigi alkotásai felől köszönettel fogadtatván, az abban foglalt indítványra tekintettel kerülethez felterjesztetik.

37. Margittai tanítói lakásü gye, ez alkalommal nem tárgyalatik.

38. A székelyhidi presbyterium a tanítói lakások megszelletési költségeinek megtérítésére utasítatik.

39. Kalmár Károly diószegi tanító fellebbezése, elutasítatik.

40. Erdei Gábor piskolti tanító kérvényéhez sükségelt okmányok megtekintésére s ahoz képest jelentéstételre Canonica visitatio utasítatik.

41. Tóth Miklós szalacsi tanító kérvényének hely adatik.

42. Buzogány Dénes uj-létai tanító kérvényére határozat hozatik.

43. A szt.-jobbi egyház iskola építése tudomásul szolgál.

44. Az ottományi egyház papilak renoválása tudomásul szolgál.

45. Hegyközszentimrere Király Pál ideiglenes minőségben tanítónak alkalmaztatik.

46. Szalacsra Pálfi János ideiglenes minőségben tanítónak alkalmaztatik.

47. Csokalyra László Béla ideiglenes minőségben tanítónak alkalmaztatik.

48. A székelyhidi casinó választmányának a tanácskozási hely átengedéseért köszönet nyilvánittatik.

49. Jegyzökönyv hitelesítésére bizottság választatik.

Birósági ügyek:

1. Súlyom Elek és társai tótii lakosok által, Sipos János tótii ev. ref. lelkész ellen beadott panasz kérvény ügyében a helyszinen leendő vizsgálat elrendeltetik.

2. Id. Herczegh Mihály és társai által Molnár Mihály bályoki lelkész ellen beadott panasz kérvény, mint alaptalan elutasittatik s alaptalanul vádaskodó id. Herczegh Mihály dorgálásra íteltetik.

4. Seje Lajos és társai uj-létai lakosok által, Nagy Elek uj-létai lelkész ellen beadott panasz kérvény, mint birói eljárásra alkalmatlan, elutasittatik.

Kiadta : *Fazekas Imre,*

egyh. m. e. főjegyző.

